

Pedagogisch beleidsplan

April 2021

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	3
2.1 Doelstelling	4
2.2 Visie	4
2.3 Pedagogische uitgangspunten	4
3. ALGEMEEN	6
3.1 Indeling in groepen	6
3.2 Dagindeling	6
3.3 Biologische voeding	7
3.4 Natuurlijk spel en duurzaam speelgoed	7
3.5 Stellen van grenzen en regels	7
3.6 Veiligheid en hygiëne	8
3.7 Buiten spelen	8
4. VERTALING NAAR DE PRAKTIJK	9
4.1 De pedagogen	9
4.2 Sociaal emotionele veiligheid	10
4.3 Sociale competentie	11
4.4 Persoonlijke competentie	13
5. PEDAGOGISCHE MEDEWERK(ST)ERS	20
5.1 Werkplannen	20
5.2 Observatie Ontwikkeling, Welzijn en welbevinden	20
5.3 Vaste gezichten op de groep	21
5.4 Mentor	21
5.5 Leidster – kindratio en 3-uurs regeling	21
5.6 Samenvoegen en vervanging	22
5.7 Wennen	23
5.8 Vereiste bevoegdheid	25
5.9 Vier-ogenprincipe	27
6. OUDERS	28
6.1 Communicatie met ouders	28
6.2 Oudercommissie	28
6.3 Klachtenprocedure	28
6.4 Privacy	29
7. BRONNEN	31

1. INLEIDING

Hartelijk welkom bij kinderdagverblijf Zandvlinder. Vol trots presenteren wij u ons pedagogisch beleidsplan. Met veel zorgvuldigheid is dit plan tot stand gekomen.

Zandvlinder is een jong bedrijf. We wilden heel graag de opvang op een andere manier dan de reguliere opvang organiseren. Een opvang die weer terug zou gaan naar de basis. De competenties zien van de kinderen in plaats van de afhankelijkheid. Wat we ook belangrijk vonden is het biologische aspect en de duurzaamheid.

Om dit te kunnen bewerkstelligen is er een uniek concept tot stand gekomen. Zandvlinder is een biologisch en ecologisch kinderdagverblijf met respect voor mens, dier en omgeving.

An Postma

In 2006 ben ik voor het eerst moeder geworden. Mijn moederschap combineerde ik met een drukke baan. Na de geboorte van mijn tweede kind ben ik mij ook gaan mengen in de organisatie en het bestuur van het kinderdagverblijf waar mijn kinderen ondergebracht werden. Daarnaast ben ik opvoedcursussen gaan volgen. Een combinatie van beiden met mijn enthousiasme hebben me doen besluiten dat ik ervan overtuigd ben dat ik een fantastisch kinderdagverblijf met een nieuw concept op kan zetten voor bewuste ouders net als ik.

GRONDBEGINSELEN

2.1 Doelstelling

Ons doel is het kind de gelegenheid geven zich optimaal te kunnen ontwikkelen tot een zelfverzekerd mens met daarbij respect voor mens, dier en omgeving.

Er zijn geen kinderstoelen, wippertjes en babygyms. Ideaal is de zogenaamde competente baby die wanneer hij niet slaapt, bewegen kan en in zijn bewegen veel van zichzelf kan leren.¹

2.2 Visie

Wij geloven in de mogelijkheid om een plek te creëren waarin eenieder zich veilig en prettig voelt. Een plek waar iedereen zichzelf mag zijn en waar aan zijn behoeften tegemoet gekomen wordt. Dit geldt voor zowel het kind, de medewerk(st)er als de ouder.

Ons staat altijd het doel voor ogen om een vriendelijke omgeving te scheppen, waarin kinderen, ouders en groepsleidsters zich thuis voelen.

2.3 Pedagogische uitgangspunten

- Een kind is van nature nieuwsgierig en heeft alles in zich om zelf de wereld te veroveren.
- Door het kind de ruimte te geven kan hij in zijn eigen tempo ontwikkelen vanuit zijn natuurlijke perspectief.
- Rustige, geduldige, behoedzame, maar ook zekere en gedecideerde (zeker en vastberaden) handen.
- Bij een respectvolle omgang met een kind hoort ook dat we rekening houden met zijn ritme.
- De verzorgingssituatie is bij uitstek de gelegenheid voor een dialoog van bewegingen. Kinderen hebben onverdeelde aandacht nodig bij de verzorging.
- Je mag een baby of ouder kind nooit dwingen, je mag hun weerstand niet breken, je probeert juist om tot samenwerking te komen.
- Bij Zandvlinder leren wij de leidsters om het kind voor te bereiden op wat gaat komen door het expliciet te benoemen.

¹ Borbély – van der Spek S. 2004: 15

‘Ik ga je nu optillen om te baden’ of: ‘Dit is het washandje waarmee ik je hand ga schoonmaken’.
Dit geeft kinderen vertrouwen en het biedt tevens de verzorgsters een houvast om werkelijk met de volle aandacht bij het kind te zijn en te blijven. Op deze manier voelt de baby dat er echt contact is van mens tot mens.²

Als het kind in zijn eigen tempo een beweging mag oefenen, heeft dat het voordeel dat het die beweging pas dan zal gaan uitvoeren als het er aan toe is en zich er voldoende zeker in voelt.³

- Een kind heeft volwassenen niet nodig om te leren kruipen, zich op te richten, te gaan zitten of te leren lopen. Het slaagt daar zelf in. Als de leidsters een zorg hebben over de ontwikkeling van het kind zullen zij dit met ouders bespreken.
- Kinderen leren zelf als resultaat van hun eigen activiteiten en met onze hulpmiddelen.
- Kinderen zijn gericht op communicatie. Zij drukken zich daarbij niet alleen uit in gesproken en geschreven taal, maar ook via mimiek, geluid, beweging, dans, drama en muziek.
- Alle vormen van communicatie zijn van belang omdat elke vorm zijn eigen zeggingskracht en mogelijkheden heeft.
- Bij Zandvlinder is veel aandacht voor kunstzinnige vorming om kinderen bewust te maken van de vele uitdrukkingsmogelijkheden.

² Tardos A., David M. 2007: 28

³ Tardos A., David M. 2007: 20

3. ALGEMEEN

3.1 Indeling in groepen

Bij Zandvlinder hebben we bewust gekozen voor een baby-, dreumes/peuter- en peutergroep. Wij zijn van mening dat dit de rust op de groepen ten goede komt. Ook is het prettig om de omgeving in de groep aan te passen op de leeftijd. Zo heeft een baby een andere omgevingsbehoefte dan bijvoorbeeld een dreumes of een peuter.

Babygroep

De babygroep zal vooral rust uitstralen en heeft een grote grondbox waar de baby vrij kan bewegen. De baby's zullen geprikkeld worden door voorwerpen en niet door een drukke omgeving. Er zullen maximaal 8 kinderen in de babygroep tegelijkertijd aanwezig zijn. De leeftijd varieert van 2 tot +/- 18 maanden.

Dreumes-peutergroep

Er zullen maximaal 11 kinderen in de dreumes-peutergroep tegelijkertijd aanwezig zijn. Het speelgoed is op de leeftijd en de ontwikkeling van het kind aangepast. Ook staan er eetbanken op de groep waar de kinderen zelfstandig in kunnen gaan zitten. De leeftijd varieert van +/-16 tot +/- 30 maanden.

Peutergroep

Op de peutergroep zullen maximaal 14 kinderen aanwezig zijn. De leeftijd varieert tussen de +/- 26 en 48 maanden.

3.2 Dagindeling

Bij Zandvlinder wordt het kind daadwerkelijk in zijn behoefte gevolgd. Leidsters maken een goede dagindeling in samenwerking met ouders, waarin ieder kind de plaats krijgt die hij met zijn eigen temperament en met zijn eigen ritme nodig heeft.

Op de dreumes- en peutergroep houden wij ons zoveel mogelijk aan een vaste dagindeling.

Wij hebben een dagindeling betreffende het eten en drinken bij de dreumes- en de peutergroep.

9:15 Maiswafel/beschuit + yoghurt/drinken

11:30 Lunch + drinken

15:15 Fruit + drinken

17:30 Rozijnen/maiswafel + drinken

De kinderen krijgen 1 keer per dag biologische diksap. De rest van de dag bieden wij thee en water aan.

Wij stellen het op prijs om een kind niet te brengen tussen 9.00-10.00 en 11.00-12.00 en te halen na 16.00 i.v.m. het eetmoment.

Wij gaan zoveel mogelijk naar buiten ongeacht het weer. We doen veel activiteiten in onze natuurtuin en als het weer het toe laat eten we met elkaar buiten.

3.3 Biologische voeding

Alle voeding bij Zandvlinder is biologisch geteeld. Wij vinden het belangrijk dat jonge kinderen pure en gezonde voeding krijgen zonder kunstmatige toevoegingen. Het drinken dat wij aanbieden bestaat uit thee, yoghurt, water en 1 keer per dag biologische verdunde diksap.

Ons beleid zal erop gericht zijn dat wij geen snoep aan de kinderen aanbieden. Wel zullen er gezonde tussendoortjes aangeboden worden. Wij stellen het erg op prijs indien u wilt trakteren hier ook rekening mee te houden. Voor vragen over 'gezonde traktaties kunt u altijd bij de leidsters terecht.

3.4 Natuurlijk spel en duurzaam speelgoed

Het natuurlijke spel houdt in dat wij het kind volgen in zijn spel en de kinderen zoveel mogelijk natuurlijke middelen aan zullen bieden ter ondersteuning van dit spel.

Het kind heeft van nature creatieve capaciteiten, wil leren en wil onderzoeken. Wij laten de kinderen zelf onderzoeken en experimenteren met simpele natuurlijke materialen en stimuleren hierbij de zelfstandigheid. Dit alles wordt aangeboden, bij de dreumes en peutergroep, in wisselende thema's. Binnen deze thema's wordt gewerkt met een vast schema zodat alle ontwikkelingsgebieden aanbod komen.

Zandvlinder kiest vooral voor duurzaam speelgoed. Dit betekent dat vrijwel al het speelgoed eerder gebruikt is. We proberen zoveel mogelijk speelgoed aan te bieden dat uit natuurlijke materialen bestaat.

Omdat wij rekening houden met de veiligheid van de kinderen, zal in enkele gevallen gekozen worden voor plastic. Dit heeft te maken met het lichte gewicht van plastic en het feit dat de kans op verwonding hierbij gering is.

3.5 Stellen van grenzen en regels

Het stellen van regels en grenzen is binnen Zandvlinder gebaseerd op de Gordon-methode. Het principe van deze methode is dat gebruik van macht binnen relaties schadelijk is.

Door middel van het toepassen van de driedelige 'ik boodschap' maken wij aan de kinderen duidelijk wat de regels en grenzen zijn. Dit geeft duidelijkheid voor en structuur aan de kinderen.

Bij deze 'ik-boodschap' wordt benoemt wat je ziet, wat het met jou of het kind doet en wat het gevolg ervan is.

- Ik zie dat je op een krukje staat = benoemen wat je ziet
- Dat vind ik heel gevaarlijk = gevoel wat ik erbij heb
- Als je eraf valt kan je jezelf bezeren = gevolg

Wanneer er een conflict ontstaat zal er samen met het kind[eren] naar een oplossing worden gezocht. Wanneer conflicten in overleg opgelost worden, krijgt men een betere relatie met elkaar. Hierdoor ontstaat een win-win situatie en is er geen verliezer.

3.6 Veiligheid en hygiëne

Binnen Zandvlinder gelden eisen rondom de veiligheid en hygiëne. Deze zijn vast gelegd in het ziektebeleid van Zandvlinder, groepsregels en protocollen. Deze protocollen liggen ter inzage in ons kantoor. Het ziektebeleid staat op de website en ligt ter inzage op kantoor. Wij kunnen geen kinderen opvangen die 1 op 1 aandacht nodig hebben. Mocht uw kind 1 op 1 aandacht nodig hebben wordt u verzocht uw kind op te halen van Zandvlinder.

Zandvlinder beschikt over een veiligheid en gezondheid beleidsplan. Dit beleidsplan ligt op kantoor ter inzage voor de medewerkers, stagiaires en ouders. Het beleidsplan zal steeds worden bijgewerkt als er uit de praktijk en/of de Quick Scan actiepunten komen.

Het weer is nooit slecht, je kunt je wel slecht kleden voor het weer.

3.7 Buiten spelen

Wij gaan zoveel mogelijk naar buiten ongeacht het weer. Het weer is nooit slecht, je kunt je wel slecht kleden voor het weer. We doen veel activiteiten in onze natuurtuin en als het even kan eten we met elkaar buiten.

Regelmatig gaat we buiten op zoek met de kinderen naar alles wat leeft in de tuin. We zien regelmatig (naakt)slakken, spinnen, mieren, lieve heersbeestjes en pissebedden.

In bepaalde seizoenen kweken we onze eigen vlinders. Die kweken we op van ei tot cocon tot vlinder en die laten we dan buiten vrij als ze zelfstandig kunnen vliegen. Daarnaast hebben we soms wandelende takken, vissen of kikkervisjes op de groep.

In onze grote natuurtuin groeien fruitbomen en bessenstruiken. Daarnaast hebben we een grote zandbak waar iedere dag in gespeeld kan worden. Tevens hebben we een eigen moestuin. In de moestuin groeien ieder seizoen verschillende kruiden en groentes, zoals aardbeien, tomaten en diverse slasoorten. Met de kinderen kweken we op de groep de zaden op tot kleine plantjes.

De buitenruimtes waar kinderen verblijven gedurende de tijd dat zij worden opgevangen, zijn veilig, toegankelijk en passend ingericht in overeenstemming met het aantal en de leeftijd van de op te vangen kinderen.

Zandvlinder beschikt over ten minste 3 m² vaste buitenspeelruimte per aanwezig kind. De buitenspeelruimte is voor kinderen in de leeftijd van nul tot vier jaar aangrenzend aan het kinderdagverblijf. Het looppad naar de tuin grenst direct aan het pand en behoort toe aan Zandvlinder. Kinderen gaan altijd onder toezicht en begeleiding naar de tuin. Ook het verlaten van de tuin gaat onder toezicht. Buiten wordt net als binnen de BKR aangehouden.

4. VERTALING NAAR DE PRAKTIJK¹ De pedagogen

In alle leeftijdsgroepen wordt er volgens de richtlijnen van Emmi Pikler gewerkt. Bij de leeftijdsgroepen vanaf 2 jaar worden wij geïnspireerd door Reggio Emilia en Thomas Gordon.

Emmi Pikler

Emmi Piklers benadering kenmerkt zich door twee principes:

1. Respect voor de behoefte aan een stabiele persoonlijke band.
2. Respect voor de zelfstandige activiteiten van het kind.

Vanuit deze beide principes ontstaat een derde principe:

3. De noodzaak om het leven van de baby zinvol te organiseren:
 - a. tijd geven voor rust en slaap;
 - b. tijd van wakker zijn in contact met de volwassene die hem verzorgt;
 - c. tijd om zelf actief bezig te zijn.

Bij Pikler gaat het er tijdens de verzorgingsmomenten eigenlijk om dat het kind zich begrepen, belangrijk en geliefd voelt. Hierbij is de schone luier mooi meegenomen.⁴

Deze verschillende tijden, die alle drie even belangrijk zijn, worden gerespecteerd en zo georganiseerd dat het kind er optimaal van kan profiteren zodra hij daar aan toe is

Reggio Emilia

Reggio Emilia is een Italiaans stadje, waar in de kinderdagverblijven, al vanaf de jaren vijftig, op een bijzondere manier wordt gewerkt met kinderen. Deze manier van werken is vanuit de praktijk ontstaan en blijft vanuit de praktijk groeien.

Begeleiders die volgens Reggio Emilia werken verstaan de kunst naar de kinderen te luisteren, hen het initiatief te laten nemen en hen toch ook op een productieve manier te begeleiden.

Jonge kinderen worden gestimuleerd hun omgeving te verkennen en zich uit te drukken door middel van al hun natuurlijke 'talen' of expressiemiddelen.

Kinderen en volwassenen onderzoeken met elkaar onderwerpen om over na te denken en te discussiëren.

Bij Reggio wordt het kind tijdens die creatieve ontdekkingstocht in de wereld ondersteund door drie soorten omgevingsfactoren:

⁴ Borbély – van der Spek S. 2004: 26

1. *De andere kinderen!* De belangrijkste! Leren van elkaar. Elkaar helpen. Met elkaar eigen problemen oplossen.
2. *De volwassene*, die het kind volgt in zijn ontdekkingen! De leidster steunt het kind, maar het kind bepaalt zelf de richting en daarmee zijn uniciteit!
3. *De indeling van de ruimte*. Veel licht, verschillende plekjes en een ontdekkingstuin.

Kinderen zijn niet alleen gericht op communicatie maar ook via communicatie op het onderzoeken van de wereld om hen heen. Als vanzelf leren kinderen van elkaar, over elkaar, over zichzelf en de wereld. In ons plan van 'Rups tot Vlinder' is uitgewerkt hoe wij thema's opbouwen. Binnen de gekozen thema worden activiteiten aangeboden om zo de verschillende ontwikkelingsgebieden, op een niet schoolse manier, te stimuleren. Wij vinden het belangrijk dat kinderen leren door zelf te ervaren.

Thomas Gordon

Dr. Thomas Gordon, een klinisch psycholoog, ontwikkelde een communicatiemodel om effectief, respectvol en op basis van gelijkwaardigheid met elkaar te communiceren. Daarin zitten begrippen als actief luisteren, ik-boodschappen en een overlegmethode om conflicten op te lossen zonder verliezers verwerkt.

Ik boodschappen

Als we tegen een kind praten, doen we dat veel vanuit onze eigen gevoelens en behoeften: ik-boodschappen. Bijvoorbeeld: "Ik vind het vervelend wanneer je zo hard schreeuwt" in plaats van "Je schreeuwt te hard".

Actief luisteren

Als we naar kinderen luisteren, hebben we ook oor voor de (achterliggende) gevoelens en behoeften: actief luisteren. Hierdoor ontstaat wederzijds vertrouwen tussen de pedagogisch medewerker en de kinderen waardoor positieve beïnvloeding van het gedrag mogelijk wordt.

Rekening houden met anderen

Kinderen hebben veel behoefte aan aandacht en die aandacht geven we ook. Daarnaast is het belangrijk dat kinderen leren dat anderen ook behoeften hebben. Zo krijgen kinderen oog voor de ander.

Voor jezelf opkomen

Conflicten lossen we zo op dat iedereen wint en niemand verliest: we helpen de kinderen voor zichzelf op te komen, dit te verwoorden en tegelijkertijd ook rekening te houden met de gevoelens en behoeften van anderen.

Tijd en ruimte om te ontwikkelen

We geven de kinderen de tijd en de ruimte om zich te ontwikkelen; ieder op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo.

Niet oordelen over gedrag

We kijken goed naar elk kind. Het gedrag van een kind en ons oordeel daarover, kunnen we goed van elkaar scheiden. Hierdoor zien we eerder en beter wat een kind nodig heeft, bijvoorbeeld aan aandacht of uitdaging.

4.2 Sociaal emotionele veiligheid

Een kind kan zich ontwikkelen als hij zich veilig voelt. Een kind voelt zich emotioneel veilig wanneer het zich gerespecteerd, gewaardeerd en serieus genomen voelt. Door een benaderingswijze volgens bovengenoemde pedagogen binnen Zandvlinder wordt deze sociaal emotionele veiligheid gewaarborgd.

Omdat hij mag inspelen op de diverse bezigheden zoals eten, aan- en uitkleden, krijgt hij het gevoel dat hij invloed kan uitoefenen op de situaties waar hij deel aan heeft. Dit vertrouwen vormt de basis voor zijn eerste sociale contacten.⁵

Het gevoel van veiligheid wordt bij Zandvlinder bepaald door:

- ✓ De relatie tussen de pedagogisch medewerkster en het kind. Hierbij is het van belang dat wij werken met vaste medewerkers op de groepen. En bij afwezigheid van de vaste leidster zal zij vervangen worden door één van onze vaste invalkrachten. Hierdoor zal het kind zich beter begrepen voelen en zullen de leidsters sneller signalen van het kind herkennen.
- ✓ De inrichting van de ruimte. Deze is bij Zandvlinder zorgvuldig uitgekozen. Een kind voelt zich veilig in de ruimte die bij hem of haar past, waar veiligheid en uitdaging, passend bij de leeftijd van het kind, wordt aangeboden.
- ✓ Het spelen met bekende leeftijdsgenootjes, waardoor kinderen op jonge leeftijd al leren om met andere kinderen om te gaan. Ook leren ze op de groep vriendschappen aan te gaan.
- ✓ Het aanbieden van spelmaterialen en activiteiten die passen bij de ontwikkelingsfase van het kind.

4.3 Sociale competentie

Werken aan sociale competenties betekent dat we kinderen leren met elkaar om te gaan. Kinderen zullen leren dat anderen ook belangrijk zijn en dat zij rekening met elkaar moeten houden. Onder andere bij Zandvlinder leren de kinderen hoe zij met elkaar kunnen samenleven en met elkaar om moeten gaan. Zij leren dit door samen te spelen, conflicten op te lossen, door ruzie te maken en dit weer goed te maken en door elkaar te helpen met het delen van emoties.

Het werken aan sociale competenties wordt bij Zandvlinder bepaald door:

- ✓ *Het laten troosten van de kinderen onderling.* Kinderen troosten elkaar als ze zien dat de ander verdrietig is.
- ✓ *De mogelijkheid om te kunnen praten en dat er naar hen geluisterd wordt.* Alle kinderen krijgen bij Zandvlinder de ruimte om te kunnen praten over wat hen bezighoudt, ongeacht hun leeftijd of taalontwikkeling.
- ✓ *Hoe zij zelf iets weer goed willen maken.* Als kinderen na een conflict het goedmaken, kunnen zij zelf aangeven hoe ze dat willen doen. Dit kan door bijvoorbeeld een lievelingsknuffel of speelgoedje aan te bieden.

⁵ Tardos A., David M. 2007: 23

- ✓ *Leidsters helpen kinderen bij het weerbaar worden en vertrouwen te hebben in eigen kunnen.*

Daarnaast nemen de leidsters binnen Zandvlinder een belangrijke voorbeeldfunctie in betreffende sociale vaardigheden.

Als een volwassene dingen van een kind zomaar wegneemt in plaats van erom te vragen, kunnen we natuurlijk niet van een kind verwachten dat het een speelkameraadje om een geliefd speelgoedje vraagt in plaats van het af te pakken.

Kinderen worden gestimuleerd zelf conflicten op te lossen en rekening met elkaar te houden. Hierdoor ontwikkelen ze hoogwaardige sociale vaardigheden. Pas wanneer de kinderen zelf niet tot een oplossing komen of wanneer een kind pijn gedaan wordt, zal de leidster inspringen.

De mogelijkheid tot het oplossen van een conflict wordt bij Zandvlinder bepaald door:

- ✓ *De aanschaf van de inventaris.* Bij Zandvlinder is er bij het aanschaffen van de inventaris bewust gekozen voor de aanschaf van dubbele dingen bij met name speelgoed. Hierdoor is het mogelijk dat de kinderen speelgoed met elkaar ruilen in plaats van dat ze er ruzie om maken.
- ✓ *De begeleiding.* Als de leidster ziet dat twee kinderen hetzelfde speeltje willen kan zij hierin begeleiden door een ander speeltje dat erop lijkt aan te bieden. Meestal lossen de kinderen het daarna samen op.
- ✓ *Uit te leggen hoe en waarom iets gedaan wordt.* Als een volwassene een speeltje weghaalt bij het kind, dan geeft hij of zij hiervoor een ander speeltje in de plaats. Wel geeft de volwassene van tevoren aan waarom het speeltje verwisseld wordt. Wellicht is het speeltje vies en moet het in de wasmachine, die aangezet gaat worden.

Wederzijds respect in omgang speelt een belangrijke rol ook bij de ontwikkeling van de sociale vaardigheden.

Het gevoel van wederzijds respect wordt bij Zandvlinder door onderstaande voorbeelden inzichtelijk gemaakt:

- ✓ Een kind is afgeleid en kijkt tijdens het verschonen naar de vlinders op de muur. Hierdoor kan de leidster de luier van het kind niet goed om krijgen. In plaats van dat de leidster het kind dwingt om te gaan liggen, volgt de leidster het kind en vertelt dat ze ziet dat het kind naar de vlinders kijkt. Na dit benoemd te hebben zal het kind waarschijnlijk weer rustig gaan liggen zodat de leidster de luier alsnog om kan doen.

- ✓ Na het eten worden de gezichten van de kinderen schoongemaakt. Voordat dit gedaan wordt, wordt door de leidsters verteld wat er gaat gebeuren. Ze vertelt dat de doekjes worden klaargelegd, alvorens dit te doen. Daarna kan zij de gezichten van de kinderen schoonmaken. Vaak beginnen de kinderen hier zelf al mee omdat ze weten wat ze te wachten staat.

4.4 Persoonlijke competentie

Bij persoonlijke competenties gaat het om de individuele kenmerken van het kind, bijvoorbeeld veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Als een kind de gelegenheid heeft deze eigenschappen te ontwikkelen leert het op een goede manier problemen aan te pakken en zich aan te passen aan veranderingen. Hoe meer kans een kind krijgt om te spelen en te ontdekken hoe meer het de kans krijgt deze persoonlijke competenties te ontwikkelen.

Een kind leert vooral door spel, maar ook door het afkijken (voorbeeldwerking volwassenen, fantatiespel, leren van elkaar) en door te experimenteren en al doende te ontdekken.

Elk kind heeft een natuurlijke drang om zich te ontwikkelen en zich te bekwamen. Wanneer wij op het niveau en interesse van een kind gaan zitten, komen wij vanzelf aan die natuurlijke behoefte tegemoet.

Een kind heeft naast het samenzijn met de ouder / verzorger evenzeer eigen tijd en ruimte nodig waarin hij met zichzelf bezig kan zijn. Er is een noodzaak om de omgeving zo in te richten dat het kind er zelfstandig en vrij bezig kan zijn.

Het gevoel van eigen tijd en ruimte wordt bij Zandvlinder bepaald door:

- ✓ *De inrichting van de groep met betrekking tot de materiaalkeuze.* De leidster zal een kruipende baby laten ervaren hoe het is om over een kussen heen te rollen zolang zij ziet dat dit geen gevaar op zal leveren voor het kind.
- ✓ *De bewegingsvrijheid van het kind.* De leidster zal 2 baby's van ongeveer dezelfde leeftijd in een afgesloten, voor hun aangepaste veilige ruimte leggen. Hierdoor kunnen de baby's aan elkaar voelen en contact maken. Ook kunnen zij luisteren naar de geluiden die zij beiden maken en kunnen ze hierop reageren.
- ✓ *De groep wordt zo ingedeeld dat dreumesen en peuters zelf de keuze hebben wat ze willen doen.*

Taalontwikkeling

Gedurende de dag en vooral tijdens verzorgingsmomenten wordt de tijd genomen om met het kind te praten. Wij spreken baby's aan met volzinnen en gebruiken geen babytaal.

Op deze manier komt de baby al op zeer jonge leeftijd in aanraking met de taal.

Gesprekken hebben tot onderwerp wat de kinderen leren, van plan zijn te doen, wat ze over hun werk, hun spel en elkaar denken, en maar voor een heel klein deel de regels en de dagelijkse gang van zaken.⁶

De taalontwikkeling wordt bij Zandvlinder gestimuleerd door:

- ✓ Tijdens het verschonen van de baby tegen het kind te praten. De leidster zal op een normale toon met normale woorden aan het kind vertellen wat ze aan het doen is. Hierbij zal ze de reactie van het kind goed in de gaten houden, waardoor er interactie tussen leidster en kind zal plaatsvinden.
- ✓ Gedurende de hele dag door zullen er verschillende liedjes met de kinderen gezonden worden, daarnaast lezen we regelmatig op de groep een boekje voor aan de kinderen.
- ✓ Ook worden er gesprekken gehouden we luisteren actief naar de kinderen en sluiten dan op de interesse van het kind aan met het gesprek. Dit wordt zowel met de hele groep als met een klein groepje gedaan.

Lichamelijke ontwikkeling

Tijdens het vrije spel beschikt het kind over een ruimte die aangepast is aan zijn behoefte om te ontdekken. In deze ruimte heeft het kind de mogelijkheid zich helemaal vrij naar eigen interesse en behoefte te bewegen en bezig te zijn zonder dat een volwassene ingrijpt om hem aan te moedigen of om hem een andere bezigheid voor te stellen dan die hij zelf had uitgekozen. De leidster observeert en begeleidt daar waar nodig is.

Een baby helpen wanneer dit nodig is. Maar ze helpen hem niet vooruit naar het volgende stadium. Ze leggen hem terug in een voor de baby al bekende houding.⁷

De lichamelijke ontwikkeling wordt bij Zandvlinder begeleid door de vrije wil om te bewegen vanuit het kind zelf:

- ✓ Bij Zandvlinder hebben wij geen wippers en andere stoelen waarin wij de kinderen in hun bewegingsvrijheid beperken. De kleine kinderen die niet zelfstandig kunnen zitten worden zittend op de schoot van de leidster gevoed.

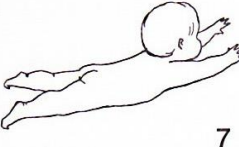

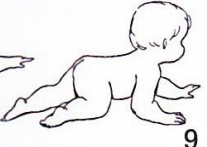

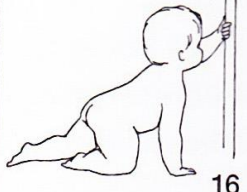

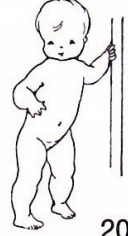
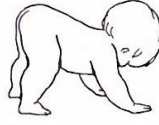

⁶ Edwards C., Gandini L., Forman G. 1998: 34

⁷ Borbély – van der Spek S. 2004: 20

- ✓ Als het kind zich optrekt aan de spijlen van de box, dan kan en mag hij dit doen. Hij zal daarna niet door de volwassene aangezet worden om ook al te gaan lopen. Dit zal het kind zelf aan moeten geven.
- ✓ *Het terugleggen van het kind in een voor hem of haar bekende positie.* Als het kind van de rug naar de buik gerold is, kan het voorkomen dat het niet meer terug kan draaien. Als het kind aangeeft door bijvoorbeeld te huilen dat het niet meer prettig ligt, zal de leidster ingrijpen en het kind terugleggen op de rug. Dit is namelijk de positie waar het kind in lag voordat het draaide.
- ✓ Als het kind wil rennen, klimmen of klauteren dan is dit mogelijk in de natuurlijk ingerichte buitenruimte van Zandvlinder.
- ✓ Om de fijne motoriek te ontwikkelen bieden wij activiteiten aan zoals bijvoorbeeld verven, kleien en kralen rijgen.

<p>uitgangspositie</p> <p>1</p>	 <p>2</p>	 <p>3</p>	 <p>4</p>	 <p>5</p>	 <p>6</p>										
 <p>7</p>	 <p>8</p>					 <p>9</p>					 <p>10</p>				
 <p>11</p>	 <p>12</p>	 <p>13</p>	 <p>14</p>	 <p>15</p>											
 <p>16</p>	 <p>17</p>	 <p>18</p>	 <p>19</p>	 <p>20</p>											
 <p>21</p>	 <p>22</p>	 <p>23</p>	 <p>24</p>	 <p>25</p>											

Tabel I

Bewegingsontwikkeling vanaf de positie 'liggend op de rug' tot 'kunnen staan' en 'lopen' bij een kind dat zich vrij heeft kunnen ontwikkelen.

(uit: Emmi Pikler, *Lasst mir Zeit*, 1982, tekeningen: Klara Pap).

Tabel II

Kenmerkend gebruik van de handen in de leeftijd tussen 3 en 12 maanden.

- geven de maand aan waarin de handeling relatief vaak voorkomt
- ▲ geven de maand aan waarin de handeling het meest voorkomt

leeftijd in maanden		4	5	6	7	8	9	10	11	12
er in doen	▲									
aaïen, krabben	▲									
op de grond leggen, het bewegen	▲									
't met de hand slaan	▲									
met een voorwerp in de hand slaan tegen een voorwerp in de ruimte	▲									
schudden	▲									
laten vallen, weer oppakken	▲									
twee voorwerpen tegen elkaar slaan	▲									
van de ene in de andere hand nemen	▲									
heen en weer schuiven, duwen	▲									
draaien, bewegen met beide handen	▲									
met één hand laten draaien, bewegen	▲									
vastpakken, bekijken	▲									
kneden	▲									
aanraken, betasten	▲									

O
N
M
L
K
J
I
H
G
F
E
D
C
B
A

De visie van Emmi Pikler vrije bewegingsontwikkeling blz. 23

Cognitieve ontwikkeling

Dit is het proces waarbij alles dat wordt waargenomen wordt omgezet naar informatie. Dit is de basis van het leren.

Om deze ontwikkeling te stimuleren bieden wij oa sensorische activiteiten aan.

De cognitieve ontwikkeling wordt bij Zandvlinder bijvoorbeeld ontwikkeld door:

- ✓ Het gebruik van 'brooddeeg' in plaats van klei. Samen met de kinderen wordt het 'brooddeeg' gemaakt. Kinderen kunnen zo zien wat je nodig hebt, hoe het meel verandert in een andere substantie en dat je er daarna mee kan kleien. Door dingen te ervaren leren kinderen sneller.
- ✓ Spelen met zand en/of water.
- ✓ Rollenspel binnen het aangeboden thema. Hierbij komt ook de taal en sociale ontwikkeling aanbod.

- ✓ Het luisteren naar muziek. Regelmatig wordt gedurende de dag naar muziek geluisterd. Dit kan door het opzetten van een CD of via een muziek stream die vooraf is samengesteld. Soms is dit rustige muziek en soms worden er vrolijke kinderliedjes afgespeeld.

Creatieve ontwikkeling

Visuele en grafische talen zijn middelen om ideeën over de wereld te verkennen en uit te drukken. Deze talen zijn voor de meeste jonge kinderen heel toegankelijk.

De creativiteit wordt bij Zandvlinder bijvoorbeeld gemotiveerd en gestimuleerd door:

- ✓ Het 'verven' van stenen met water.
- ✓ Figuren te maken van stenen en takken in de zandbak
- ✓ Te verkleden om vervolgens een spel mee te doen
- ✓ Insecten te zoeken en deze bekijken en natekenen
- ✓ Kinderen zelf oplossingen te laten bedenken

De gang in het kinderdagverblijf wordt gebruikt om er tijdelijk en permanent werk van de kinderen tentoon te stellen.

Ontwikkeling van identiteit en zelfredzaamheid

Elk kind krijgt dezelfde kansen om zich te ontwikkelen tot een zelfstandig mens, in een omgeving waarin geborgenheid en uitdaging samen gaan. Elk kind kent een eigen individuele ontwikkeling in zijn eigen tempo en niveau. Wij motiveren en stimuleren het kind en leggen hierbij het accent op het ontwikkelingsproces en niet op het resultaat. Het stimuleren van de kinderen tot zelfstandigheid gebeurt op een ontspannen, speelse en vanzelfsprekende manier.

Door op jonge leeftijd het gevoel te ervaren dat ze iets beheersen, kan de basis gelegd worden waardoor ze de rest van hun leven ook naar een diepgaand begrip van onderwerpen die hun aandacht waard zijn zullen zoeken.

Wanneer volwassenen oprechte en serieuze belangstelling tonen voor de ideeën van kinderen en de pogingen die kinderen doen dan zal het resultaat schitterend zijn.

De zelfredzaamheid wordt bij Zandvlinder bepaald door:

Het kind erin vertrouwen dat het zelf voor een oplossing kan zorgen. Bij Zandvlinder proberen de volwassenen zo weinig mogelijk in te grijpen in het spel tussen de kinderen. Ook hierin dienen de kinderen zelf elkaars grenzen af te tasten. Dit kunnen kinderen het beste zonder bemoeienis van een volwassene. Bij zelfredzaamheid denken we o.a. ook aan het zelf aan- en uitkleden, het goed zelfstandig eten en drinken en het zindelijk worden. Wij als leidsters begeleiden de kinderen in dit proces.

4.5 Overdracht van waarden en normen

Ieder gezin heeft zijn eigen waarden en normen. Bij Zandvlinder komen al deze invloeden bij elkaar en moeten de kinderen hiermee leren omgaan.

De leidsters dragen een voorbeeldfunctie uit en brengen op deze manier de algemeen maatschappelijk geaccepteerde waarden en normen over. De leidsters bij Zandvlinder zijn zich heel erg bewust van deze functie.

Kinderen moeten de kans krijgen zich de normen en waarden, de “cultuur” van een samenleving eigen te maken. Dat gaat niet zomaar. Hierbij is het belangrijk dat het kind wordt geleerd wat wel en niet mag.

Onze gehele methodiek is afgestemd op het observeren en luisteren naar elkaar. Zo ontstaat wederzijds respect.

Wij brengen de kinderen respect bij voor mens, dier, natuur, milieu, materialen en andere culturen. Hiervoor zijn regels en begrenzings nodig die op een prettige en respectvolle manier zullen worden uitgedragen.

De pedagogisch medewerkers geven de hele dag informatie door aan de kinderen, zowel verbaal als non-verbaal. Door het geven van informatie en door dingen uit te leggen en samen afspraken te maken, worden er grenzen gesteld aan de kinderen binnen een veilig kader. De leidster zal tot op bepaalde hoogte het kind volgen en het tevens begeleiden.

Kinderen leren het verschil tussen goed en kwaad. Ze leren wat ze mogen, kunnen en willen.

De pedagogisch medewerkers willen de kinderen daarin stimuleren en leggen zo min mogelijk dwingend op. Kinderen leren dan een keuze te maken en ervaren de consequenties ervan. Ze lopen daarbij tegen grenzen aan, van zichzelf of die van een ander en leren daarmee om te gaan.

De normen en waarden bij Zandvlinder bijvoorbeeld:

- ✓ Iedereen die kan zitten, blijft aan tafel zitten totdat iedereen klaar is.
- ✓ Met eten en drinken en speelgoed wordt niet gegoid.
- ✓ Kinderen mogen elkaar geen pijn doen.
- ✓ Speelgoed moeten de kinderen met elkaar delen.
- ✓ Leidsters en kinderen mogen elkaar knuffelen.
- ✓ Zindelijkheidsstraining gebeurt uit eigen motivatie.
- ✓ Twee (zindelijke) kinderen van een verschillend geslacht mogen beide tegelijk van de twee kindertoiletten gebruik maken zonder begeleiding van een volwassene.
- ✓ Kinderen mogen geen toiletrollen door de toilet spoelen.
- ✓ Kinderen mogen niet de stop op de wasbak doen en de wasbak over laten stromen.
- ✓ Handen wassen met overdadig veel zeep is niet nodig.
- ✓ Speelgoed mag niet kapot worden gemaakt.

5. PEDAGOGISCHE MEDEWERK(ST)ERS

5.1 Werkplannen

Onze pedagogische medewerkers werken volgens een werkplan dat uit dit beleidsplan is voortgevloeid. Hierin staan werkwijzen en richtlijnen om onze visie te kunnen bewerkstelligen.

Naast het projectwerk houden ze zich ook bezig met een scala van spontane bezigheden, blokkenspel, rollenspel, buitenspelen, naar verhalen luisteren, koken, huishoudelijk werk en verkleedpartijen, alsook 'eenmalige' activiteiten zoals schilderen, collages maken en kleien.⁸

Kinderen worden aangemoedigd zelf beslissingen te nemen en keuzes te maken over de activiteit waarmee ze bezig willen zijn. We gaan er vanuit dat kinderen door deze benadering meer vertrouwen krijgen in hun intellectuele gaven en dat ze er daardoor meer voor zullen voelen om verder te leren.

Een voorbeeld van een project zou 'supermarkt' kunnen zijn. Dit staat dicht bij de belevingswereld van kinderen. Alles is mogelijk in zo'n project. Collages worden gemaakt, uitspraken worden opgeschreven en gebruikt, gesprekjes worden uitgelokt en een uitstapje naar de supermarkt hoort er ook bij.

5.2 Observatie Ontwikkeling, Welzijn en welbevinden

Wij vinden het belangrijk om te weten hoe uw kind de opvang ervaart. We bepalen aan de hand van gerichte vragen of kinderen zich wel of niet prettig voelen op de opvang en hoe de ontwikkeling verloopt. Door geregeld het welbevinden te meten en de ontwikkeling te observeren, wordt informatie verzameld over hoe uw kind zich voelt binnen ons kinderdagverblijf en of deze omgeving wel aansluit bij uw kind. Deze observatie wordt bij ieder kind gedaan. De observaties zijn bij 9 en 23 maanden en bij 2 jaar en 10 maanden en bij 3 jaar en 7 maanden. Nadat de observatie is gedaan wordt deze met ouders besproken door de mentor. Ouders kunnen hiervoor ook een 10 minuten gesprek inplannen. Via de rondleiding en op het intake formulier worden ouders op de hoogte gebracht van deze jaarlijkse observatie momenten. De leidster en/of de mentor zal na de observatie de ouder tijdens de overdracht op de hoogte stellen. Indien de ouder interesse heeft om verder in te gaan op een onderwerp dan kan hiervoor een afspraak gemaakt worden.

Omdat de mentor van het kind en de vaste leidster iedere dag overdrachten geven aan de kinderen worden problemen al in een vroeg stadium gesignaleerd en als er aanleiding voor is, zal er in overleg met ouders een speciale observatie plaats vinden. Mochten er zorgen zijn over de ontwikkeling of gedrag van een kind bij ouders of leidsters gaan wij eerst in gesprek met de ouders van het kind. Samen kunnen wij dan beslissen wat de beste manier van begeleiding is. Zo kunnen wij ouders bijvoorbeeld aanraden om eens contact op te nemen met een logopedist. Mocht het nodig zijn vragen wij, met goedkeuring van ouders, externe hulp in van het Sociaal team Dordrecht.

⁸ Edwards C., Gandini L., Forman G. 1998: 27

Ouders moeten zich hiervoor zelf aanmelden doormiddel van het invullen van het “Aanmeldformulier Sociaal Team voor Peuteropvang/voorschool”.

Het kan ook voorkomen dat ouders zelf hulp zoeken voor hun kind. Als dan de des betreffende organisatie/hulpverlener informatie van Zandvlinder wil, zullen wij hier altijd aan mee werken na goed keuring van de ouders.

Wij nodigen alle ouders uit voor een eind gesprek voordat het kind naar de basisschool gaat. Tijdens dit gesprek wordt de schriftelijke overdracht besproken die wij hebben gemaakt voor de basisschool en indien nodig voor de BSO. In de overdracht wordt de ontwikkeling van het kind beschreven en de eigenheid van het kind. Deze overdracht wordt aan de ouders mee gegeven en wij adviseren ouders deze zelf aan de school en de BSO te geven. Zo streven wij erna dat de ontwikkelingslijn van het kind gevolgd kan worden. Alleen na telefonische of schriftelijke toestemming van ouders geven wij informatie over het kind aan school of de BSO, als hier door hun om vraagt wordt

5.3 Vaste gezichten op de groep

Voor kinderen en ouders is het prettig wanneer er altijd een bekend gezicht op de groep is. Men voelt zich dan gekend en herkend. Zeker voor baby's is het erg belangrijk om door een vertrouwd persoon verzorgd te worden. Wij streven ernaar dat de groepsleiding zo min mogelijk wisselt. Voor alle groepen geldt dat aan de ouders wordt verteld wie de vaste leidster van de groep is of wordt op de dagen dat het kind wordt opgevangen. Bij de deur van de groep of bij de hoofdingang hangt een overzicht waarop dagelijks te zien is welke vaste leidsters die dag aanwezig zullen zijn en op welke groep zij staan.

De normen die hiervoor gelden staan in de IKK staan, deze komen overeen met het wettelijk kader waaraan Zandvlinder zich nauwkeurig houdt.

5.4 Mentor

Daarnaast beschikken alle kinderen over een vaste mentor. Tijdens de intake, die elke ouder en kind krijgt voordat er gestart wordt bij Zandvlinder, wordt aan de ouder en kind verteld wie de mentor van het kind is. Als een kind naar de volgende groep gaat wordt er altijd een wen-formulier gemaakt die door de ouders voor akkoord getekend dient te worden. Op dat formulier staat ook wie de mentor wordt van het kind op de nieuwe groep. Tijdens het tekenen van dit formulier zal de leidster de ouder en het kind vertellen wie de nieuwe mentor wordt.

Bij het tekenen van een toestemmingsformulier voor incidentele opvang blijft de mentor van de oorspronkelijke stamgroep het aanspreekpunt voor ouders zolang het kind nog niet volledig over is naar de nieuwe groep. Pas nadat het kind over is naar de andere groep, gaat de mentor van de andere groep de mentortak van het kind overnemen en wordt daarna het vaste aanspreekpunt voor de ouders.

Kinderen met een flexibel contract krijgen ook een mentor. Aangezien het kind ondanks de flexibele opvang wel vaak in een groep zit die aansluit bij zijn ontwikkeling en leeftijd zal deze ook een mentor krijgen die het meeste op die groep werkzaam is het kind dus goed kent. Bij specifieke vragen en of zorgen over een kind zal de mentor in eerste instantie het aanspreek punt zijn.

5.5 Leidster – kindratio en 3-uurs regeling

Bij Zandvlinder houden wij ons aan de normen die in de IKK staan. Deze normen komen overeen met het wettelijk kader. Van de 3-uurs regeling kan worden afgeweken tussen

7.00-7.30 en tussen 13.00-15.00 uur en tussen 17.30-18.00 uur. Op alle andere tijden wordt niet afgeweken. Voor informatie over de actuele kind-leidster ratio en de 3-uurs regeling kunt u altijd terecht op kantoor.

Bij Zandvlinder streven we ernaar dat er altijd minimaal twee volwassenen op de groep staan. De leidster staat soms met een andere leidster en een stagiaire of staat alleen met een stagiaire op de groep. Indien er iemand van de groep af moet zal de leidster dit in eerst instantie vragen aan de stagiaire zodat zij als eindverantwoordelijke op de groep achter blijft. Indien het in een zeldzaam geval voor komt dat de leidster alleen op de groep staat dient zij in overleg met de andere collega's vervanging te regelen alvorens de groep te mogen verlaten. Dit zal altijd gaan om korte periodes zoals bijvoorbeeld toilet bezoek.

Om ervoor te zorgen dat niemand tussendoor van de groep af hoeft dient aan het einde van de dag de voorraad voor de dag erna gecontroleerd en eventueel aangevuld te worden. Degene die de dag start op de groep dient dit ook nog even na te kijken en dient missende spullen nog aan te vullen alvorens de groep open gaat.

Dit geldt voor alle voorraden die gedurende de dag gebruikt worden op de groep. Denk hierbij aan de keukenspullen, etenswaren, koelkast benodigdheden tot en met de verschoonspullen en verzorgingsartikelen bij de commode aan toe.

Kantoor dienst:

Bij Zandvlinder streven we ernaar dat er dagelijks iemand op kantoor aanwezig is. Deze persoon is ook gekwalificeerd om op de groep te staan en kan ondersteunen in de werkzaamheden indien dit nodig is.

5.6 Samenvoegen en vervanging

Hoe graag wij ook vaste gezichten op de groep willen, is dit in de praktijk echter niet altijd haalbaar. Tijdens vakanties, ziektes en verlof kan er een andere voor de kinderen bekende leidster op de groep staan. Wanneer wij genoodzaakt zijn om invalkrachten in te zetten, streven we ernaar eenzelfde vaste invalkracht in te zetten.

Samenvoegen gedurende de dag

Samenvoegen van groepen gebeurt dagelijks aan het begin en het einde van de dag in verband met de lengte van de werkdag van een pedagogisch medewerker. Tevens kan er dagelijks samengevoegd worden in pauzetijden

Alle kinderen maken gedurende de week dat zij opvang hebben gebruik van ten hoogste twee verschillende stamgroepen. Dit betekent dat alle kinderen die gebracht worden om 7u opgevangen zullen worden in de babygroep. Om 7:30u zullen zij gedurende de dag opgevangen worden in hun basis stamgroep waar ze opgehaald worden aan het einde van de dag.

In pauze tijd wordt rekening gehouden met de leeftijd van het kind en in welke groep het gebracht is en/of gehaald worden. Hierbij wordt altijd rekening gehouden het vaste stamgroep criterium.

Aan het einde van de dag kan het op sommige dagen voorkomen dat om 17:30u de groepen samenvoegen. De kinderen die in de ochtend gebracht zijn op de babygroep gaan dan terug naar de babygroep en de kinderen die later dan 7:30u gestart zijn gaan naar de peutergroep of babygroep. Dit is afhankelijk van hun leeftijd en welke groep het beste past bij de ontwikkeling van dat kind.

Het samenvoegen heeft tevens pedagogische bijkomstigheden. Kinderen leren veel van elkaar. Wij vinden het daarom belangrijk dat kinderen incidenteel een deel van de dag in een andere groep met kinderen van andere leeftijden zitten.

De BKR moet dan kloppen en tevens dient er deelgenomen te worden aan de activiteit in die groep op dat moment voor een bepaalde tijd.

Op deze wijze kunnen de oudere baby's / dreumesen op een laagdrempelige wijze kennis maken met de volgende groep. Ook leren ze op deze wijze de andere de leidster(s) kennen die werkzaam zijn op de andere groep(en).

Het brengen of halen is afhankelijk van het aantal beroepskrachten dat op die dag op dat moment ingeroosterd staan en hoeveel stagiaires er die dag aanwezig zijn en of er ook iemand op kantoor aanwezig is die even heen en weer kan lopen met het kind, indien de leidster gedurende de activiteit niet bij het kind blijft. Dit wordt onderling afgesproken .

Het kind dat tijdelijk naar een andere groep gaat moet ten tijde van de activiteit passen volgens de BKR en ten aller tijde weer terug kunnen zijn of haar eigen stamgroep. Indien de leidster meerdere kinderen laat deelnemen aan de activiteit op een andere groep dient zij er zelf bij te blijven ivm de BKR, gedurende de duur van de activiteit.

Samenvoegen in vakanties

In vakanties of op hele rustige dagen kan ervoor gekozen worden om de groepen samen te voegen. Ouders worden hiervan voorafgaand aan de opvang op de hoogte gebracht. Bij de rondleiding en bij de intake wordt dit nog een keer benadrukt. Het samenvoegen tijdens vakanties wordt nog eens extra aangegeven middels een formulier dat bij de entree voorafgaand aan en tijdens de vakanties wordt opgehangen.

Aan ouders wordt indien van toepassing vooraf mondeling medegedeeld in welke groep hun kind tijdens deze periode opgevangen wordt. Hierbij wordt rekening gehouden met de drie-uurs regeling en het twee stamgroepen criteria. Tevens wordt duidelijk afgesproken dat dit een tijdelijke wissel is voor de duur van de vakantie. Na de vakantie zal het kind wel of niet (afhankelijke wat er afgesproken wordt) terugkeren naar de oorspronkelijke stamgroep.

5.7 Wennen

Wennen nieuwe kinderen:

- Een nieuw kind mag alleen komen wennen indien er een schriftelijke overeenkomst afgesloten is.
- Een nieuw kind dat komt wennen telt mee met de maximale groepsgrootte/BKR op de wen groep.

Voor alle nieuwe kinderen die bij Zandvlinder komen plannen wij een intake-, en een wen-moment in. De intake duurt ongeveer een half uur waarbij er een uitgebreid gesprek plaats vindt tussen de ouder(s)/verzorger(s) en de leidster van de groep a.h.v een intake formulier die vooraf aan het gesprek via de mail naar de ouders wordt toegestuurd. Dit gesprek wordt telefonisch gevoerd. Daarna volgt er een vervolg afspraak voor het wenmoment vanaf ongeveer 2 uur tot een half dagdeel. Het wennen gebeurt zonder dat de ouders of verzorgers hierbij aanwezig zijn. Deze afspraken worden in overleg met ouders gepland in samspraak met kantoor ivm de BKR. Het wennen vindt plaats in de periode voordat het kind bij ons gaat komen of op de eerste plaatsingsdag waarop het contract aanvangt. Mocht er behoefte zijn aan meer wen-momenten kan dit in overleg gepland worden. Het wenmoment wordt extra in rekening gebracht indien deze afspraken starten voorafgaand aan de startdatum genoemd in de

plaatsingsovereenkomst.

Wanneer reeds geplaatste kinderen:

- Het kind gaat gedurende een korte tijd wennen op een andere groep op dezelfde locatie.
- Het kind draait daar mee met de dagelijkse activiteit van die groep.
- De maximale groepsgrootte/BKR mag voor deze korte periode worden losgelaten.
- De plaats van dit kind op zijn eigen groep moet onbezet blijven omdat het te allen tijde terug moet kunnen keren naar zijn eigen groep.

Er geldt een wenbeleid voor de overgang naar de volgende groep. Vooraf gaand aan de definitieve overgang naar de andere groep gaat het kind op zijn vaste dagen een paar uur wennen op de volgende groep. Het kind zal gedurende deze uren mee doen met de groepsactiviteiten op de nieuwe groep. Hierbij zal er altijd rekening mee gehouden worden dat het kind ten allen tijde gedurende het wennen terug kan naar zijn eigen groep. Hierover worden de ouders vooraf geïnformeerd d.m.v. een wenformulier die voor goedkeuring getekend dient te worden door de ouders.

Tevens bereiden wij de peuters die bijna 4 jaar zijn voor op het naar de basisschool gaan. Wij doen dit d.m.v. van groepsgesprekken en door boekjes voor te lezen over dit onderwerp.

Toestemmingsverklaring:

Het komt voor dat een ouder en of een kind graag wil dat hun kind voor een bepaalde periode een dag of een dagdeel mee doet met de activiteiten van de andere groep. Een belangrijk voordeel hiervan is de natuurlijke en geleidelijke overgang die hieruit voort komt naar de andere groep. Dit geldt bij Zandvlinder met name voor de overgang van de dreumes- naar de peutergroep maar ook voor de baby- naar de dreumesgroep. Door deze incidentele toestemming voor het de samenvoeging hebben de kinderen in de loop van de tijd de kinderen en de pedagogisch medewerkers van hun volgende groep al leren kennen.

Hiervoor dient bij de ouder schriftelijk vooraf toestemming gevraagd te worden (dit kan ook via de mail).

Bij een calamiteit of noodsituatie dient er ook schriftelijk vooraf schriftelijk (via de mail) toestemming te worden gevraagd aan de ouder/verzorger om voor bepaalde tijd te mogen wisselen tussen 2 stamgroepen.

Hierbij dient duidelijk te worden aangegeven; op welke dag het kind gaat wisselen van stamgroep, voor welke duur en van en naar welke groep er gewisseld wordt in deze periode en wie de nieuwe mentor wordt.

Extra en flexibele opvang

Bij Zandvlinder is het mogelijk om flexibele opvang aan te vragen. Kinderen kunnen naast hun vaste opvang dag(en) incidenteel ook flexibel uren aanvragen en/of op een andere extra dag komen. Tevens kunnen ze hun vaste dag ruilen voor een andere dag. Bij toekenning van deze aanvraag zal er zo veel mogelijk rekening gehouden worden met plaatsing in de eigen stamgroep. Soms komt het voor dat de aanvraag niet past in de stamgroep van het kind maar wel past in een andere groep. Bij een eventuele incidentele plaatsing in een andere stamgroep wordt rekening gehouden met de leeftijd en de ontwikkeling van het kind alvorens deze aanvraag toegekend wordt. Hiervoor dient de ouder dan vooraf schriftelijk toestemming te geven (Zie toestemmingsverklaring/mail).

Ouders kunnen deze extra dagen en/of ruildagen aanvragen via een online ouder portaal. De ouders/verzorgers kunnen d.m.v een wachtwoord inloggen in deze beveiligde omgeving. Naast het aanvragen van ruildagen en flexibele opvang biedt het ouder-portaal ook inzage in alle andere zaken die betrekking hebben op de opvang van het kind(eren), zoals het inzien van facturen, reserveringen en jaaropgaven.

Naast het vaste contract is het ook mogelijk om alleen flexibele opvang aan te vragen. Hierbij kunnen er geen dagen geruild worden aangezien het kind niet op vaste dagen komt. Alle flexibele dagen dienen vooraf aangevraagd te worden. Pas na accordering kan het kind komen. De facturering vindt daarom ook alleen achteraf plaats waarbij annulering van reeds aangevraagde en goedgekeurde dagen niet mogelijk is. Dit is anders als bij een vast contract waarbij de dagen gemiddeld over het hele jaar berekend worden en gedurende het hele jaar vast staan.

Kinderen met een flexibel contract zullen zoveel mogelijk geplaatst worden in de voor hun meest geschikte groep. Hierbij wordt rekening gehouden met hun ontwikkeling en met hun leeftijd hoewel er mag worden afgeweken van het vaste stamgroepen criterium. Dit staat nadrukkelijk omschreven in de opvangovereenkomst van de flexibele opvang zodat de ouders/verzorgers hier vooraf schriftelijk toestemming voor verlenen. Aangezien deze kinderen op wisselende dagen komen gelden er voor hun andere regels omtrent het wenbeleid en zullen er voor deze kinderen geen wenformulieren opgesteld worden. Kinderen met een flexibel contract krijgen wel een mentor.

Samenwerking pedagogisch medewerkers

Binnen het team vullen collega's elkaar aan en neemt hierdoor de veelzijdigheid toe. Dit vraagt voortdurende afstemming, overleg en vertrouwen in elkaar. Deze werkwijze komt terug in onze werkplannen die in principe nooit af zijn. Deze zijn altijd voor verbetering vatbaar.

5.8 Vereiste bevoegdheid

Alle leidsters bij Zandvlinder zijn opgeleid tot pedagogisch medewerkers. Wij willen absoluut dat onze medewerk(st)ers achter onze visie en richtlijnen staan zowel op verstandelijk als gevoelsniveau. Affiniteit met onze manier van werken en het bio- en ecologische aspect is een must. Alle vaste pedagogisch medewerker beschikken over een baby-certificaat die vereist is vanaf januari 2023.

De leidsters moeten zich ervan bewust zijn dat het noodzakelijk en efficiënt is naar kinderen te luisteren.

Pedagogisch coach

De pedagogisch coach/beleidsmedewerker draagt zorg voor de vormgeving en uitvoering van het pedagogisch beleid binnen Zandvlinder. Bewaakt de kwaliteitscyclus, 'doen we wat we zeggen'. De coach biedt de leidsters ondersteuning bij de uitvoering van het pedagogisch beleid zoals vermeld in het pedagogisch beleidsplan en geeft

beleidsmatige adviezen waardoor de interne kwaliteit wordt behouden en geoptimaliseerd. Daarnaast geeft de pedagogisch coach advies en ondersteuning aan pedagogisch medewerkers bij ontwikkel- en opvoedingsvragen. Alle leidsters waaronder de oproepkrachten en het kantoor personeel, indien die incidenteel op de groep staan, dienen te worden gecoacht naar rato. Hiervoor wordt jaarlijks een coaching plan opgesteld door de coach. Deze dient gedurende het hele jaar bijgehouden te worden en op punten te worden aangevuld en te worden aangepast op het functioneren van de desbetreffende medewerkers indien van toepassing. Tevens dienen alle uren en taken hierin bijgehouden te worden inclusief de werkzaamheden die betrekking hebben op het beleidsmatige gedeelte van deze functie. Tevens dient de coach zelf de inhoud van haar kennis behorende bij de functie up-to-date te houden door het lezen en volgen van vakbladen, Het lezen van literatuur en middels abonnementen op nieuwsbrieven met gerelateerde informatie mbt kinderopvang. Daarnaast is Zandvlinder lid van de branche organisatie kinderopvang en volg de coach regelmatig seminar via het waarborgvond kinderopvang. Daarnaast informeert de overheid via <https://www.veranderingenkinderopvang.nl/kwaliteit/wet-ikk>, alle houders/coaches/beleidsmedewerkers over de wet IKK en andere belangrijke wijzigingen.

Bij zandvlinder is vanaf 2021 An Postma de pedagogisch coach. Zij vervult tevens de taak beleidsmedewerker uit. Dit is via de mail kenbaar gemaakt aan alle ouders. Vanaf september 2021 zal Danique Janssen starten met de opleiding pedagogisch coach/beleidsmedewerker. Hierdoor zullen eind 2021 alle pedagogisch medewerkers ondersteunt kunnen worden door twee coaches. Dit zal tegen die tijd wederom via de mail aan ouders gecommuniceerd worden.

VIB

Zandvlinder wil de pedagogisch medewerkers graag laten groeien in hun werk. Eén van de methoden om de pedagogisch medewerkers hierbij te ondersteunen is Video Interactie Begeleiding (VIB). Hierbij worden video-opnamen gemaakt door de pedagogisch coach. Deze beelden worden op een later tijdstip met de leidster teruggekeken en besproken met als doel te kijken wat de leidster al goed doet, waar haar sterke punten zitten en wat de mogelijkheden tot persoonlijke groei zijn. Daarna worden deze beelden weer gewist. Deze beelden mogen enkel en alleen gebruikt worden voor coaching doeleinden en niet voor functionering- of beoordeling doeleinden. De pedagogisch medewerker dient altijd vooraf toestemming te geven aan de VIB, eventueel kan er ook alleen met geluid zonder beeld worden opgenomen of kan de coach alleen observeren waarbij er geen digitale opnames worden gemaakt. Dit gaat altijd in overleg tussen de coach en de pedagogisch medewerkster.

Deskundigheidsbevordering

Door onze specifieke manier van werken met de kinderen zijn cursussen verplicht. Doormiddel van interne workshops en cursussen wordt o.a. de kennis van Emmi Pikler en Reggio Emilia en Thomas Gordon, voor alle leidsters, op pijl gehouden. Daarnaast hebben alle vaste leidsters een kinder EHBO diploma. Enkele leidsters beschikken hiernaast ook nog over een gecertificeerd Oranje Kruis EHBO diploma. Verder hebben diverse leid(st)ers een BHV-diploma. Alle openingsdiensten en sluitingsdiensten zijn verdeeld over de pedagogisch medewerksters die beschikken over een Oranje kruis certificaat. Daarnaast dienen de medewerksters zich bij te scholen en op de hoogte te blijven van actualiteiten.

Hoe breder het scala aan mogelijkheden dat we kinderen aanbieden, hoe intenser hun motivatie en hoe rijker hun ervaringen.⁹

Stagiaires

Binnen Zandvlinder werken wij met stagiaires die een pedagogische opleiding volgen op MBO niveau 3,4 of HBO. Elke stagiaire krijgt een pedagogisch medewerker als begeleider op de groep waar zij stage loopt. De werkzaamheden lopen uit een van het verzorgen van de kinderen, activiteiten begeleiden, voorlezen, mee denken over nieuwe thema's en het voorbereiden van activiteiten behorende bij het thema. In de 'inwerkmap voor stagiaires' staat uitgebreid beschreven wat er van de stagiaire wordt verwacht en wat haar taken zijn. Een stagiaire is altijd boventallig mits zij aan het einde van haar opleiding is (zie cao). Zij mag dan ingezet worden als invalkracht naast een gediplomeerde leidster.

VOG

Alle leidsters en stagiaires hebben een geldige VOG verklaring. Deze is gekoppeld aan het personenregister. Iedereen die werkt in de kinderopvang moet zich inschrijven in dit register via www.DUO.nl. Dit geldt ook voor tijdelijke medewerkers zoals stagiaires, uitzendkrachten, vrijwilligers en andere mensen die het kinderdagverblijf regelmatig betreden. Met dit personenregister worden medewerkers continu gescreend op strafbare feiten die belemmerend of bezwaarlijk zijn bij het werken met kinderen. zodat er een continu screening opstaat.

5.9 Vier-ogenprincipe

Het 4-ogen principe betekent dat er altijd minimaal twee volwassenen, in een bepaalde vorm, toezicht moeten houden op kinderen in kinderdagverblijven.

In verband met dit vier-ogen principe zal er naast een leidster zo vaak mogelijk een stagiaire op de groep staan. Tevens hebben wij in alle ruimtes camera's hangen die ook opnemen. Er kunnen dus altijd achteraf nog beelden bekeken worden gedurende een bepaalde periode. Daarnaast treven we ernaar om zo veel mogelijk een stagiaire naast een vaste leidster op de groep in te delen.

De oudercommissie is op de hoogte van hoe het vierogenprincipe bij Zandvlinder is ingericht. Jaarlijks wordt dit geëvalueerd. De oudercommissie heeft een adviesrecht over de invulling van het vierogenprincipe.

⁹ Edwards C., Gandini L., Forman G. 1998: 93

6. OUDERS

6.1 Communicatie met ouders

Bij de breng- en haalmomenten van de dag, kan er informatie uitgewisseld worden. Wij vinden het belangrijk om een goed contact te onderhouden zodat wij weten hoe het thuis gaat en de ouders weten hoe het bij Zandvlinder gaat.

Op verzoek is het mogelijk een gesprek aan te vragen met de mentor van uw kind. In dit gesprek kunnen ouders vragen stellen, bevindingen doorgeven, advies vragen en kunnen leidsters vertellen hoe het gaat met uw kind op de groep. Als de leid(st)er zich zorgen maakt over uw kind zal zij u aanspreken en eventueel uitnodigen voor een gesprek. Er kunnen dan afspraken gemaakt worden over hoe uw kind gezamenlijk het beste ondersteund kan worden. Indien nodig zal er, met de goedkeuring van ouders, hulp van buitenaf worden gezocht.

6.2 Oudercommissie

De Oudercommissie bestaat uit ouders wiens kinderen op het kinderdagverblijf Zandvlinder zitten. Deze commissie kan meedenken, meebeslissen en advies geven omtrent het reilen en zeilen binnen Zandvlinder. Zo worden bijvoorbeeld beleidswijzigingen eerst voorgelegd aan de oudercommissie.

Wanneer u graag in de Oudercommissie plaats wilt nemen, dan kunt u contact opnemen met de voorzitter of een ander lid van de commissie. Ook kunt u contact opnemen met iemand van kantoor. Wij beschikken bij Zandvlinder over een reglement Oudercommissie. Deze staat op kantoor en zal aan de (nieuwe) voorzitter van de oudercommissie schriftelijk overlegd worden.

De oudercommissie leden rouleren gedurende de jaren. Kinderen van de commissieleden worden ouder en verlaten nadat zij 4 jaar zijn geworden het kinderdagverblijf waardoor er een plekje beschikbaar komt. Ook is het altijd mogelijk om ouders van nieuwe kinderen of geïnteresseerden toe te laten tot de bestaande commissie. Informatie over de oudercommissie is zichtbaar op het whiteboard in de gang. De oudercommissie zal in overleg met de directie kenbaar maken wanneer er interesse is voor nieuwe commissie leden. Hierover kan dan ook een mail verstuurd worden om dit algemeen onder alle ouders kenbaar te maken.

6.3 Klachtenprocedure

Zandvlinder beschikt over een klachten reglement waarin alle te ondernemen stappen worden omschreven die genomen kunnen worden indien er onverhoopt toch klachten ontstaan.

U kunt dit in eerste instantie proberen op te lossen met de leid(st)er op de groep. Indien er geen bevredigende oplossing wordt geboden, of de klacht houdt desondanks aan, dan kunt u zich richten tot de directie. Dit kan zowel schriftelijk als mondeling. Tevens kan de klacht besproken worden met de voorzitter van de Oudercommissie. De oudercommissie beschikt over het (intern) klachten reglement.

Wanneer dit alles geen bevredigende oplossing biedt, kunt u zich richten tot 'De Geschillencommissie' waar wij bij aangesloten zijn voor bemiddeling.

6.4 Privacy

Bij Zandvlinder gaan wij heel zorgvuldig om met privacygevoelige informatie. Dit houdt in de praktijk in dat gevoelige informatie in een afgesloten archiefkast op het kantoor bewaard zal worden. Inzage is dus enkel mogelijk door medewerkers van Zandvlinder.

Tevens dienen alle leidsters te handelen naar de beroepscode kinderopvang, waarin dit zorgvuldig beschreven staat.

*Laten we eens een stapje opzij gaan en aan leren de ruimte geven,
laten we goed kijken naar wat kinderen doen,
en dan,
als we het goed hebben begrepen,
zal lesgeven iets anders kunnen worden dan het tot nu toe is geweest.¹⁰*

¹⁰ Edwards C., Gandini L., Forman G. 1998: 98

7. BRONNEN

Boeken:

- Tardos A., David M., (2007), *De visie van Emmi Pikler, vrije bewegingsontwikkeling, respectvolle verzorging*, Amsterdam. Emmi Pikler Stichting Nederland.

- Borbély – van der Spek S., (2004), *Baby's in beweging, werken volgens Emmi Pikler in de kinderopvang*, Maarssen. Elsevier gezondheidszorg.

- Edwards C., Gandini L., Forman G. (1998), *De honderd talen van kinderen, De Reggio Emilia-benadering bij de educatie van jonge kinderen*, Amsterdam. Uitgeverij SWP.

- Gordon T. (2010), *Luisteren naar kinderen, De Gordon-Methode: van contact naar verbinding*, Utrecht / Antwerpen. Kosmos Uitgevers.

Internetbronnen:

- Abvakabo FNV (2010). *Beroepscode leidsters in de kinderopvang*. 4 februari 2011, www.beta.boink.info.

- Abvakabo FNV, MO-groep, de branche vereniging (2010). *CAO Kinderopvang 2010-2011*. 26 januari 2011, www.kinderopvang.nl

- Wetten overheid (2010). *Wet Kinderopvang*. 15 november 2010, www.wetten.nl

*Kinderen hebben het recht vrienden te hebben,
anders worden ze niet zo goed groot.
Kinderen hebben het recht in vrede te leven.
In vrede leven betekent dat we gezond zijn,
dat we bij elkaar wonen,
dat we met dingen leven die we interessant vinden,
dat we vrienden hebben,
dat we over vliegen denken,
dat we dromen.*

*Als een kind het niet weet heeft ze het recht om fouten te maken.
Dat werkt goed,
want als ze het probleem ziet en de fouten die ze heeft gemaakt,
dan weet ze het wel.¹¹*

¹¹ Edwards C., Gandini L., Forman G. 1998: 235

